

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

LKI.410.020.02.2016
P/16/026

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/16/026 – Przeciwdziałanie zaburzeniom psychicznym u dzieci i młodzieży.
<i>Okres objęty Kontrolą</i>	Lata 2014 – 2016 (do czasu zakończenia kontroli) oraz okres wcześniejszy mający wpływ na kontrolowaną działalność.
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
<i>Kontroler</i>	Zbigniew Jurkowski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/71/2016 z dnia 16 września 2016 r. [dowód: akta kontroli str. 1-2]
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Szkoła Podstawowa Nr 27 im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w Kielcach, ul. Marszałkowska 96, 25-549 Kielce (dalej: Szkoła).
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Małgorzata Sowa, Dyrektor Szkoły od 1 września 2016 r. W okresie od 1 września 1999 r. do 31 sierpnia 2016 r. Dyrektorem Szkoły była Rena Jankowska. [dowód: akta kontroli str. 3-5]

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Ocena ogólna

W Szkole zapewniono uczniom wystarczającą pomoc psychologiczno-pedagogiczną. W poszczególnych latach realizowano programy profilaktyczne i wychowawcze, w tym zadania edukacyjne i profilaktyczne w oparciu o potrzeby uczniów rozpoznane na podstawie rzetelnie przeprowadzonej diagnozy. Podczas realizacji zadań Szkoła współpracowała m.in. z Policją, Strażą Miejską, Świętokrzyskim Centrum Edukacji i Profilaktyki, a także z Miejskim Zespołem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Kielcach.

W statutach Szkoły uwzględniono zagadnienia związane z zasadami i organizacją pomocy psychologiczno-pedagogicznej, bezpieczeństwem i promocją zdrowia, współpracą z rodzicami i poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

W programach profilaktycznych i wychowawczych nie określono sposobu pomiaru wykonania założonych celów, co powodowało, iż nie był możliwy pomiar efektywności realizowanych działań.

Rozkład zajęć lekcyjnych nie we wszystkich klasach sprzyjał higienie pracy umysłowej. Część zajęć wymagających zwiększonej koncentracji w 14 klasach ulokowano po piątej godzinie lekcyjnej.

Nauczyciele i specjalista zatrudnieni w Szkole spełniali wymagania kwalifikacyjne i zapewniono im możliwość rozwoju zawodowego. Monitorowano zjawiska wskazujące na problemy społeczne oraz wspierano uczniów mających trudności w nauce.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione albo ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Funkcjonowanie szkoły w aspekcie prawidłowego rozwoju psychicznego ucznia

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą Rada Pedagogiczna Szkoły, przed rozpoczęciem każdego roku szkolnego, uchwaliła na poszczególne lata szkolne program wychowawczy i program profilaktyki. Programy profilaktyki skonstruowano tak, aby stanowiły dopełnienie programów wychowawczych. Dokumenty były wynikiem analizy potrzeb uczniów, rodziców i nauczycieli. Programy opracowali wyznaczeni corocznie przez Dyrektora Szkoły nauczyciele oraz pedagog szkolny. Osoby te nie uczestniczyły w szkoleniach dotyczących tworzenia takich dokumentów. W programach wychowawczych wskazano na promowanie przez Szkołę następujących wartości: *wychowanie patriotyczne, regionalne i kulturowe, wychowanie do życia w społeczeństwie, wychowanie ekologiczne oraz profilaktyka wychowawcza i zdrowotna*. Podano, że celem jest wyposażenie ucznia w wiedzę i umiejętności umożliwiające zbudowanie twórczej i dojrzałej osobowości. Programy wychowawcze zawierały kalendarze imprez i uroczystości szkolnych w celu promowania ww. wartości. Wskazano w nich na potrzebę współpracy Szkoły z instytucjami, zakładami pracy i organizacjami społecznymi z terenu miasta Kielce, w tym z Miejskim Zespołem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Kielcach, Policją, Świętokrzyskim Centrum Edukacji i Profilaktyki, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie, Strażą Miejską. Profilaktyka wychowawcza i zdrowotna służyła *stwarzaniu warunków do kształtowania zachowań prozdrowotnych i przeciwdziałających wagarom, agresji, wulgaryzmom i przestępczości*. W programach wychowawczych podano, że ewaluacja będzie prowadzona na posiedzeniach Rady Pedagogicznej dwa razy w semestrze podczas roku szkolnego, w formie sprawozdań wychowawców z realizacji programów oraz wniesionych uwag i wniosków nauczycieli.

W programach profilaktyki na poszczególne lata szkolne określono następujące cele:

- 2013/2014, *promowanie zdrowego stylu życia, wzmacnianie bezpieczeństwa, budowanie dobrych relacji interpersonalnych;*
- 2014/2015, *promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży, budowanie bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły, zapobieganie zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży;*
- 2015/2016, *promowanie zdrowego stylu życia, budowanie otwartego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły, przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym;*
- 2016/2017, *kształtowanie postaw prozdrowotnych, budowanie pozytywnego klimatu szkoły, propagowanie bezpiecznych zachowań oraz promowanie właściwych postaw i zachowań.*

Dla poszczególnych celów w programach określono: zadania, cele operacyjne, sposób realizacji, osoby odpowiedzialne za ich realizację, termin realizacji, a także standardy przewidywanych wymagań. Programy uwzględniały realizację następujących zadań: kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych, wspomaganie fizycznego i psychicznego rozwoju wychowanków, wdrażanie do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji sprzyjających zachowaniu zdrowia, profilaktykę uzależnień, zacieśnienie współdziałania z rodzicami w sferze dbałości o zdrowie uczniów, uświadamianie uczniom zasad bezpiecznego zachowania w szkole i poza nią, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, kształtowanie nawyków mądrego i odpowiedzialnego korzystania ze zdobyczy techniki (komputerów, telefonów komórkowych oraz Internetu). W ramach zadania dotyczącego korzystania ze zdobyczy techniki przewidziano między innymi prowadzenie pogadanek, a także konsultacji dla uczniów i rodziców na temat bezpieczeństwa dzieci korzystających ze zdobyczy technologicznych, wzmacnianie bezpieczeństwa poprzez współpracę z instytucjami, podejmowanie działań służących integracji społeczności szkolnej i poprawy relacji interpersonalnych, stworzenie atmosfery życzliwości i wzajemnego szacunku, popularyzowanie właściwych zachowań, wspieranie rodziny w realizowaniu funkcji wychowawczej (wywiadówki pedagogizujące, prelekcje dla rodziców, porady, konsultacje, współpraca z instytucjami udzielającymi wsparcia).

Na posiedzeniach Rady Pedagogicznej Szkoły dwukrotnie w poszczególnych latach szkolnych przedstawiono szczegółowe informacje o sposobie realizacji programów wychowawczych i profilaktycznych. W Szkole realizowano programy, w tym w szczególności zadania edukacyjne i profilaktyczne, współpracując między innymi z Policją, Strażą Miejską, a także Świętokrzyskim Centrum Edukacji i Profilaktyki. Rada Pedagogiczna nie wniosła uwag do sposobu ich realizacji. [dowód: akta kontroli str. 7-101, 277-288, 345-352, 411-421, 1094, 1097, 1100, 1105 i 1109]

W Szkole nie wprowadzono poza programami wychowawczymi i profilaktyki innych planów działań dotyczących zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. [dowód: akta kontroli str. 1092]

W toku kontroli przeprowadzono za zgodą rodziców badanie ankietowe wśród 126 uczniów klas VI Szkoły². Wypełnione ankiety (z uwzględnieniem wypełnionych w niepełnym zakresie), złożyło 82 uczniów (63%). Według ankiet, 76% uczniów podało, że *lubi* lub *raczej lubi* chodzić do szkoły, 79% wyraziło stanowisko, iż gdyby mogło ponownie wybraćoby tę samą szkołę. 92% ankietowanych stwierdziło, że jest *dobrze* lub *raczej dobrze* traktowana i doceniana przez nauczycieli oraz przez rówieśników. Ponadto według 82% ankietowanych, Szkoła stawia im odpowiednie wymagania. 85% uczniów podniosło, iż samorząd uczniowski ma wpływ na życie szkolne, bowiem nauczyciele i dyrekcja zawsze lub *raczej* zawsze z nim współpracują i liczą się ze zdaniem uczniów w sprawach szkolnych. 92% uczniów wskazało, że na godzinach wychowawczych głównie omawiane są najczęściej pojawiające się problemy w klasie lub sprawy organizacyjne.

W badaniu ankietowym wzięli udział rodzice 17 uczniów Szkoły. 70% ankietowanych podało, że gdyby była taka możliwość ponownie wybraliby tę samą szkołę dla swojego dziecka, 82% wskazało, iż ich dziecko chętnie chodzi do Szkoły, a odpowiednio 88% i 76% - że ich dziecko jest dobrze traktowane przez nauczycieli i przez rówieśników. 64% ankietowanych wskazało, że wychowawca wspiera rodziców w dążeniu do prawidłowego rozwoju psychofizycznego dziecka. [dowód: akta kontroli str. 552-814]

W statutach Szkoły uchwalonych przez Radę Pedagogiczną, obowiązujących w latach szkolnych 2013/2014-2016/2017, zawarto następujące elementy: zasady wewnątrzszkolnego systemu oceniania, organizację zajęć dodatkowych, zasady bezpieczeństwa i promocji zdrowia, formy opieki i pomocy uczniom, którym z przyczyn rozwojowych, rodzinnych lub losowych potrzebne są pomoc i wsparcie, organizację współdziałania z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi oraz innymi instytucjami świadczącymi poradnictwo i specjalistyczną pomoc dzieciom i rodzicom, organizację i formy współdziałania Szkoły z rodzicami w zakresie nauczania wychowania i opieki. Podano, że pomoc psychologiczno-pedagogiczna polega na: diagnozowaniu środowiska wychowanka, rozpoznawaniu potencjalnych możliwości oraz indywidualnych potrzeb ucznia i umożliwianiu ich zaspokojenia, rozpoznawaniu przyczyn trudności w opanowaniu umiejętności i wiadomości przez ucznia, wspieraniu ucznia z wybitnymi uzdolnieniami, prowadzeniu edukacji prozdrowotnej i promocji zdrowia wśród uczniów i rodziców, podejmowaniu działań wychowawczych i profilaktycznych wynikających z *Programu Wychowawczego Szkoły* i *Programu Profilaktyki* oraz wspieraniu nauczycieli w tym zakresie, wspieraniu nauczycieli i rodziców w działaniach wyrównujących szanse edukacyjne dzieci, udzielaniu nauczycielom pomocy w dostosowywaniu wymagań edukacyjnych wynikających z realizacji programów nauczania do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom, wspieraniu nauczycieli i rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, umożliwianiu rozwijania umiejętności wychowawczych rodziców i nauczycieli, podejmowaniu działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach konfliktowych. Pomoc psychologiczno-pedagogiczną przewidziano do organizacji w następujących formach: zajęć specjalistycznych (korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych), zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, porad, konsultacji i warsztatów dla rodziców i nauczycieli, porad dla uczniów. Pedagog szkolny stanowił ogniwo łączące w kontaktach z psychologami współpracującymi ze Szkołą, poradnią

² 129 ujętych w SIO, według stanu na 30 września 2016 r. Badaniem nieobjętych zostało trzech uczniów nieobecnych w Szkole.

psychologiczno-pedagogiczną, a także służbą zdrowia. [dowód: akta kontroli str. 106-108, 113-114, 117-123, 126-130, 138-141, 146-149, 151-164, 172-175, 180-182, 185-198, 206-209, 214-216 i 219-232]

W poszczególnych latach, według stanu na 30 września, zatrudniano w Szkole następującą liczbę nauczycieli: 2013/2014 – 60 (w wymiarze 57,69 etatu), w tym 31 wychowawców, 2014/2015 – 63 (w wymiarze 61,79 etatu), w tym 33 wychowawców, 2015/2016 – 66 (w wymiarze 64,24), w tym 35 wychowawców, 2016/2017 – 67 (w wymiarze 62,88 etatu), w tym 33 wychowawców. Specjalistą zatrudnionym w Szkole we wszystkich latach był pedagog szkolny (w pełnym wymiarze czasu). Wychowawcy klas, a także pedagog szkolny posiadali kwalifikacje określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli³. Wszyscy wychowawcy oraz pedagog szkolny, w latach szkolnych 2013/2014-2015/2016 uczestniczyli w różnych formach doskonalenia zawodowego – konferencjach, szkoleniach, kursach, warsztatach, np.: *Pałapki pomocy psychologiczno-pedagogicznej*, *Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży – zagrożenia*, *Jak przeciwdziałać uzależnieniom komputerowym dzieci i młodzieży*, *Szczególne aspekty pracy nauczyciela w adaptacji i wspieraniu wszechstronnego rozwoju ucznia, współpracy z jego rodzicami w kontekście obniżenia wieku obowiązku szkolnego i obowiązującej podstawy programowej*. W roku szkolnym 2016/2017 oprócz pedagoga szkolnego, w Szkole zatrudniono dwóch specjalistów w zakresie nauczania dzieci z Zespołem Aspergera (od 12 września i 3 października 2016 r.) – nauczycieli współorganizujących kształcenie specjalne w wymiarze 13/25 etatu. [dowód: akta kontroli str. 929-948 i 1004]

Szkoła posiadała na poszczególne lata plany doskonalenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli, w których określono liczbę nauczycieli przewidzianych do objęcia daną formą wsparcia w ramach przewidzianych na ten cel środków finansowych. Plany uwzględniały doskonalenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli w formie studiów podyplomowych, kursów, szkoleń, warsztatów, wynikających z indywidualnych potrzeb nauczycieli oraz Szkoły. [dowód: akta kontroli str. 1082-1091]

Tygodniowy wymiar obowiązkowych zajęć edukacyjnych w Szkole wynosił: 20 godzin – klasa I, 21 godzin – klasy II i III, 25 godzin - klasa IV, 26 godzin - klasa V oraz 28 godzin - klasa VI. Według rozkładów zajęć edukacyjnych na rok szkolny 2015/2016 oraz 2016/2017, zajęcia były prowadzone od 8.00 do 17.10, uwzględniając 9 godzin. Po trzeciej godzinie wprowadzono przerwę trwającą 20 minut, pozostałe przerwy trwały 10 minut. W Szkole nie prowadzono rejestru skarg. Wicedyrektor Szkoły Katarzyna Szumańska oświadczyła, że poczynawszy od roku szkolnego 2013/2014, do Szkoły nie wpłynęły skargi dotyczące niewłaściwego rozkładu zajęć. Rozkłady zajęć w latach szkolnych 2015/2016 i 2016/2017 uwzględniały równomierne (podobną ich liczbę) obciążenie w poszczególnych dniach tygodnia. Wicedyrektor Szkoły Katarzyna Szumańska oświadczyła, że tworząc rozkłady zajęć, kierowano się zasadą, aby zajęcia rozpoczynały się o stałej porze, nie kumulowały się zajęcia, na których dominuje praca statyczna i długotrwała koncentracja i aby nie lokować ich po piątej godzinie lekcyjnej, niemniej jednak wobec faktu, iż Szkoła należy do największych w Kielcach nie dało się w pełni tego zagwarantować i sporadycznie wystąpiły odstępstwa od tej zasady. W roku szkolnym 2016/2017, spośród 16 klas (IV-VI) Szkoły: zajęcia trzech klas w czterech przypadkach nie rozpoczynały się o stałej porze (± 1 godzina), a w 28 przypadkach po piątej godzinie lekcyjnej ulokowano zajęcia, w których dominuje praca statyczna i długotrwała koncentracja (dotyczy 14 klas). [dowód: akta kontroli str. 903-905]

W poszczególnych latach uczniowie uczestniczyli w następującej liczbie konkursów oraz zawodów: 2013/2014 – 50, 2014/2015 – 42, 2015/2016 – 47 o zasięgu gminnym, powiatowym, wojewódzkim oraz ogólnopolskim, w tym byli zwycięzcami odpowiednio 17, 15 oraz 22. [dowód: akta kontroli str. 949-960]

³ Dz. U. z 2015 r. poz. 1264.

Z tytułu uczestnictwa uczniów w zawodach, a także konkursach Szkoła nie pobierała środków finansowych od ich rodziców. Wychowawcy klas, w szczególności podczas spotkań z rodzicami uczniów informowali ich o organizacji, terminach przeprowadzania i warunkach udziału w konkursach i olimpiadach o zasięgu wojewódzkim i ponadwojewódzkim, natomiast uczniów – podczas prowadzonych zajęć lekcyjnych. [dowód: akta kontroli str. 965 i 1112]

Szkoła w poszczególnych latach zorganizowała dla uczniów następującą liczbę zajęć pozalekcyjnych w celu rozwoju zainteresowań i zagospodarowania czasu wolnego: 43 – w latach szkolnych 2013/2014-2014/2015, 48 – w 2015/2016, 52 – w 2016/2017, w których uczestniczyła odpowiednio następująca liczba uczniów: 501, 545, 650 oraz 531, co stanowiło odpowiednio: 63%, 68%, 79% oraz 72% ogółu uczniów Szkoły. Tygodniowo liczba zajęć pozalekcyjnych wyniosła: 2013/2014 i 2014/2015 – 58, 2015/2016 – 63, 2016/2017 – 56 (przyczyną mniejszej liczby zajęć pozalekcyjnych w tym roku szkolnym było zmniejszenie liczby uczniów uczęszczających do Szkoły). Zajęcia były prowadzone w szczególności w celu rozwoju zainteresowań uczniów w zakresie przedmiotów humanistycznych, przyrodniczych, ścisłych, artystycznych, technicznych, religijnych oraz sportowych. Z tytułu uczestnictwa uczniów w zajęciach pozalekcyjnych w celu rozwoju zainteresowań i zagospodarowania czasu wolnego, Szkoła nie pobierała środków finansowych od ich rodziców. [dowód: akta kontroli str. 961-964]

Wychowawcy klas opiekowali się jedną klasą. [dowód: akta kontroli str. 1001]

W roku szkolnym 2015/2016 przeprowadzono w wybranych klasach Szkoły zajęcia warsztatowe, mające na celu pracę nad przyczynami i skutkami dyskryminacji oraz kształtowania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach związanych z tym problemem. Szkoła zachęcała uczniów do podejmowania bezinteresownej pomocy rówieśnikom, osobom niepełnosprawnym i ubogim. Zorganizowano zbiórkę makulatury, zakrętek i innych surowców wtórnych. Uczniowie poznawali tematykę bezpieczeństwa, higieny i zdrowego trybu życia podczas apeli tematycznych (*W zdrowym ciele zdrowy duch – propagujemy zdrowy tryb życia, Dbajmy o nasze zdrowie i bezpieczeństwo*). We współpracy z Policją przeprowadzono w Szkole dla uczniów klas VI zajęcia profilaktyczne na temat zagrożeń demoralizacją, uzależnieniami, sposobami radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Uczniowie systematycznie realizowali kursy internetowe na temat bezpieczeństwa w Internecie. Wspólnie ze Strażą Miejską w Kielcach realizowano program profilaktyczny *Bezpieczniej ze Strażą Miejską*, którego celem było wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności niezbędne do dokonywania bezpiecznych wyborów w życiu, zapobieganie zjawiskom agresji i cyberprzemocy. Dla uczniów klas V przeprowadzono zajęcia *Radzę sobie w sytuacjach trudnych – agresja, przemoc*. Na posiedzeniu Rady Pedagogicznej Szkoły w dniu 29 czerwca 2016 r. wyrażono stanowisko, iż w wyniku działań społeczności szkolnej, jest ona otwarta, przyjazna i bezpieczna. [dowód: akta kontroli str. 294, 973-999]

Samorząd uczniowski zgodnie ze statutami Szkoły stanowił jeden z jej organów. Określono w nich uprawnienia samorządu uczniowskiego, a także podano, że współpraca z Dyrektorem Szkoły jest prowadzona za pośrednictwem opiekuna samorządu uczniowskiego. W statutach podano, że samorząd uczniowski może przedstawić Radzie Pedagogicznej i Dyrektorowi Szkoły wnioski i opinie we wszystkich sprawach Szkoły. Zgodnie ze statutami posiadał prawo do: zapoznania się z programem nauczania (jego treścią, celem i stawianymi wymaganiami), jawnej i umotywowanej oceny zachowania i postępów w nauce, organizowania życia szkolnego umożliwiającego rozwijanie własnych zainteresowań, redagowania i wydawania gazetki szkolnej, organizowania działalności kulturalnej, oświatowej i rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami oraz możliwościami organizacyjnymi. [dowód: akta kontroli str. 968-972]

Najniższa średnia frekwencja dla oddziałów klasowych Szkoły wyniosła: 86% w roku szkolnym 2014/2015 oraz 87% w roku szkolnym 2015/2016. [dowód: akta kontroli str. 966-967]

Podczas trzech posiedzeń Rady Pedagogicznej Szkoły na zakończenie roku szkolnego, Dyrektor przedstawiła sytuację opiekuńczo-wychowawczą. Wskazała na promowanie przez Szkołę zachowań nieagresywnych, rozwiązywanie konfliktów, wsparcie w przewycięzaniu

trudności przy udziale rodziców uczniów, wzmacnianie bezpieczeństwa wśród społeczności szkolnej. W trakcie posiedzeń rady stwierdzono, że kontynuowano udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom oraz nauczycielom, w tym przy wsparciu specjalistów z Miejskiego Zespołu Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych, współpracowano z Policją i Strażą Miejską. Wytypowani przez wychowawców i pedagoga uczniowie uczestniczyli w koloniach profilaktycznych organizowanych przez gminną komisję ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii. W Szkole zapobiegano dyskryminacji, stereotypom i uprzedzeniom, a także promowano wartości i postawy związane z szacunkiem i równym traktowaniem, ukierunkowano również działania w kierunku akceptacji wielokulturowości. Na posiedzeniach Rady Pedagogicznej podnoszono, że Szkoła stworzyła warunki sprzyjające uczeniu się i poczuciu bezpieczeństwa, a podejmowane działania umożliwiły uczniom: rozwijanie zainteresowań, wykorzystywanie umiejętności społecznych, aktywną współpracę w grupie rówieśniczej, rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji. Zwrócono uwagę, że Szkoła zapewnia wysoki poziom bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego. Organizowano spotkania z rodzicami w zakresie potrzeb i problemów rozwojowych uczniów, rozpoznawania trudności i zaburzeń psychicznych, odpowiedniego reagowania w sytuacjach trudnych. [dowód: akta kontroli str. 277, 288-294, 344, 360-362, 424-426]

W poszczególnych latach szkolnych ze strony Szkoły przeprowadzono następującą liczbę działań związanych z ochroną zdrowia psychicznego lub przeciwdziałaniem zaburzeniom psychicznym: 2013/2014 – 45, 2014/2015 – 31, 2015/2016 – 38. Działania skierowane były do uczniów, rodziców i nauczycieli. Zostały przeprowadzone w formie zajęć warsztatowych, profilaktycznych zajęć informacyjno-edukacyjnych, prelekcji, konkursów, zajęć edukacyjnych, turniejów, pogadanek, wywiadówek pedagogizujących, rad szkoleniowych w ramach wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli (organizatorem byli Dyrektor i pedagog szkolny we współpracy ze specjalistami z ośrodka właściwego w sprawach doradztwa i doskonalenia nauczycieli oraz poradni psychologiczno-pedagogicznej) – uczestniczyło w nich średnio 90% nauczycieli. Ponadto działania były prowadzone przez Policję oraz Straż Miejską lub przy udziale tych instytucji. Działaniami związanymi z ochroną zdrowia psychicznego zostali objęci wszyscy uczniowie poszczególnych klas Szkoły. Podczas wywiadówki pedagogizującej skierowanej do wszystkich rodziców uczniów klas I-VI w roku szkolnym 2014/2015, dotyczącej przeciwdziałaniu uzależnienia dzieci od Internetu uczestniczyło 80% rodziców. W corocznych konkursach, których celem było stworzenie uczniom okazji do przeżycia sukcesu, podniesienie poziomu poczucia własnej wartości oraz budowanie pozytywnego klimatu w szkole, uczestniczyli wszyscy uczniowie Szkoły. Organizatorami konkursów byli nauczyciele Szkoły. [dowód: akta kontroli str. 983-999]

Do zadań pedagoga szkolnego należało w szczególności prowadzenie profilaktyki i resocjalizacji, a także współpraca z Policją, izbą dziecka, a także sądem dla nieletnich. Wykonywanie obowiązków, pedagog szkolny dokumentował w prowadzonych dziennikach zajęć. Zapisy w dziennikach stanowiły między innymi o przeprowadzonych rozmowach z wychowawcami i uczniami, związanymi z niewłaściwym zachowaniem uczniów. Począwszy od roku szkolnego 2013/2014, zapisy te nie dokumentowały wystąpienia w Szkole następujących zdarzeń: groźby, bójki, znęcanie się, rozboje, kradzieże, alkoholizowanie się, używanie środków odurzających, wandalizm. W dzienniku zajęć na rok szkolny 2014/2015, odnotowano natomiast fakt pobicia ucznia przez drugiego ucznia (z klas V). Pedagog szkolny przeprowadziła rozmowę zarówno z uczniem, który dokonał pobicia oraz z jego mamą, a Dyrektor Szkoły o zdarzeniu pisemnie poinformowała Policję. [dowód: akta kontroli str. 923 i 1078-1080]

Począwszy od roku szkolnego 2013/2014, w odniesieniu do uczniów Szkoły nie wystąpiły przypadki depresji, samobójstw lub prób samobójczych. Pedagog szkolny oświadczyła w toku kontroli, że w zakresie profilaktyki depresji i samobójstw wszyscy uczniowie Szkoły wiedzą o tym, aby udać się do wychowawcy klasy oraz pedagoga szkolnego, niemniej jednak nikt w powyższych kwestiach się nie zgłosił. [dowód: akta kontroli str. 1035]

W wyniku sprawdzenia zapisów trzech losowo wybranych dzienników lekcyjnych klas IV – VI z lat szkolnych 2014/2015 i 2015/2016, stwierdzono, że wychowawcy klas przeprowadzili

dla uczniów zajęcia edukacyjne obejmujące w szczególności: naukę szacunku i tolerancji wobec ludzi oraz równego traktowania, prawa dziecka, zachowanie się w sytuacjach trudnych, eliminację uprzedzeń i dyskryminacji, niesienie pomocy innym osobom, przezwyciężanie stresu, dokonywanie samooceny osoby, zachowanie właściwych relacji koleżeńskich. [dowód: akta kontroli str. 1062-1077]

Z wyjaśnień pięciu nauczycieli Szkoły – wychowawców klas wynika, że zagadnienia dotyczące współpracy z rodzicami, odpowiedzialności za siebie i innych, poszanowania godności osobistej i podmiotowości uczniów w ramach nauczania podstawy programowej, a także budowania atmosfery sprzyjającej optymalizacji procesu nauczania, bez tzw. *wyszcigu szczurów* i atmosfery sprzyjającej nawiązywaniu pozytywnych relacji rówieśniczych, budowania więzi ze Szkołą, przeciwdziałająca wykluczeniu, osamotnieniu są uwzględniane w toku indywidualnych rozmów z uczniami i rodzicami oraz w sposobie prowadzenia zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych. [dowód: akta kontroli str. 1057-1061]

W IV kwartale 2014 r. Kuratorium Oświaty w Kielcach przeprowadziło w Szkole ewaluację zewnętrzną. Zgodnie z raportem zawierającym jej wyniki, Szkoła zapewnia wysoki poziom bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego. Ponadto podejmuje działania wychowawcze w oparciu o prowadzone na bieżąco analizy poprzez obserwację, ankiety, rozmowy z uczniami, pedagogiem szkolnym, nauczycielami i rodzicami w celu wyeliminowania zagrożeń oraz wzmacniania właściwych zachowań. Na bieżąco jest dokonywana modyfikacja podejmowanych działań wychowawczych. [dowód: akta kontroli str. 888-896]

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W przyjętych do realizacji na poszczególne lata szkolne programach wychowawczych i profilaktyki nie zostały określone wskaźniki pomiaru wyznaczonych celów. W związku z tym nie było możliwe przeprowadzenie w sposób prawidłowy zakładanej w programach ewaluacji i oceny skuteczności i efektywności podjętych działań. Dyrektor Szkoły Małgorzata Sowa wyjaśniła, że mając na względzie podniesienie przez NIK w toku kontroli kwestie w tym zakresie, niezwłocznie w Szkole zostanie dokonana modyfikacja szkolnego programu profilaktyki na rok szkolny 2016/2017. [dowód: akta kontroli str. 11-101 i 1110-1111]
2. W roku szkolnym 2016/2017 spośród 16 klas (IV-VI) Szkoły, 28 zajęć, w których dominuje praca statyczna i długotrwała koncentracja ulokowano po piątej godzinie lekcyjnej (dotyczy 14 klas). Powyższym naruszono § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach⁴, zgodnie z którym dyrektor zapewnia bezpieczne i higieniczne warunki uczestnictwa w zajęciach organizowanych przez szkołę. Ponadto § 10 ust. 3 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół⁵ stanowi, że dyrektor szkoły na podstawie zatwierdzonego arkusza organizacji szkoły, z uwzględnieniem zasad ochrony zdrowia i higieny pracy, ustala tygodniowy rozkład zajęć określający organizację zajęć edukacyjnych. Stwierdzony ww. rozkład zajęć, nie sprzyjał higienie pracy umysłowej. Dyrektor Szkoły Małgorzata Sowa wyjaśniła, że tworząc rozkłady zajęć, kierowano się zasadą, aby zajęcia rozpoczynały się o stałej porze, nie kumulowały się zajęcia, na których dominuje praca statyczna i długotrwała koncentracja i aby nie lokować ich po piątej godzinie lekcyjnej, niemniej jednak wobec faktu, iż Szkoła należy do największych w Kielcach nie dało się w pełni tego zagwarantować i sporadycznie wystąpiły odstępstwa od tej zasady. Ponadto Małgorzata Sowa wyjaśniła, że sytuacja w powyższym zakresie zostanie poddana jeszcze analizie celem wprowadzenia ewentualnie pewnych korekt. [dowód: akta kontroli str. 903-905 i 1110-1111]

Ustalone
nieprawidłowości

⁴ Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69, ze zm.

⁵ Dz. U. Nr 61, poz. 624, ze zm.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Zagadnienia tworzenia w Szkole warunków sprzyjających zdrowiu psychicznemu uczniów nie były dotychczas przedmiotem nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez Dyrektora Szkoły.

Ocena częściowa

Statuty Szkoły uwzględniały zagadnienia związane z zasadami i organizacją pomocy psychologiczno-pedagogicznej, bezpieczeństwem i promocją zdrowia, współpracą z rodzicami i poradnią psychologiczno-pedagogiczną. W poszczególnych latach realizowano programy profilaktyczne i wychowawcze, w tym zadania edukacyjne i profilaktyczne. W tym celu Szkoła współpracowała z Policją, Strażą Miejską, Świątokrzyskim Centrum Edukacji i Profilaktyki. W programach nie określono jednak założonych celów w sposób mierzalny, wobec czego niemożliwy był pomiar ich efektywności. Wystąpiły przypadki rozkładu zajęć lekcyjnych, niesprzyjające higienie pracy umysłowej, polegające na ulokowaniu zajęć wymagających zwiększonej koncentracji po piątej godzinie lekcyjnej. Przestrzegano wymagań kwalifikacyjnych nauczycieli i specjalistów, a także wspierano ich rozwój zawodowy.

2. Realizacja zadań w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym współpraca z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi

Opis stanu
faktycznego

Liczba uczniów Szkoły w poszczególnych latach wyniosła: 2013/2014 – 795, 2014/2015 – 806, 2015/2016 – 819, 2016/2017 – 738. Dane w zakresie uczniów Szkoły zostały wykazane w Systemie Informacji Oświatowej na 30 września danego roku. W Szkole w roku szkolnym 2013/2014 funkcjonowało 31 oddziałów, w 2014/2015 – 33, w 2015/2016 – 35 oraz w 2016/2017 – 33. [dowód: akta kontroli str. 1053]

Pedagog szkolny był zatrudniony na cały etat i miał przydzielony przez Dyrektora Szkoły obowiązkowy wymiar godzin, wynoszący tygodniowo: 20 – w latach szkolnych 2013/2014-2015/2016, 25 – w roku szkolnym 2016/2017. Zgodnie z przydzielonym pedagogowi szkolnemu z dniem 1 grudnia 2006 r. zakresem obowiązków, do jego zadań należało w szczególności sprawowanie indywidualnej opieki psychologiczno-pedagogicznej. Do zakresu obowiązków pedagoga szkolnego od 1 kwietnia 2016 r. należało w szczególności: koordynowanie pracy nauczycieli i specjalistów w ramach udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej, organizowanie pomocy w wyrównywaniu braków w wiadomościach szkolnych wśród uczniów napotykających na szczególne trudności w nauce, udzielanie uczniom porad i pomocy w rozwiązywaniu trudności powstających na tle konfliktów rodzinnych i rówieśniczych, przeciwdziałanie skrajnym formom niedostosowania społecznego wśród uczniów, współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, poradnią leczenia zdrowia psychicznego i innymi poradniami w zakresie konsultacji metod i form pomocy udzielanej uczniom oraz w zakresie specjalistycznej diagnozy w indywidualnych przypadkach, rozeznanie indywidualnych potrzeb uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń szkolnych oraz wspieranie mocnych stron uczniów, udzielanie pomocy uczniom uzdolnionym, udzielanie różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom realizującym indywidualny program lub tok nauki.. [dowód: akta kontroli str. 918-928]

Z inicjatywą udzielenia pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom Szkoły występowali: rodzice uczniów, Dyrektor Szkoły, nauczyciele, pedagog szkolny, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, pracownicy socjalni, asystenci rodzinni oraz kuratorzy. W danym roku szkolnym na podstawie dokumentacji dotyczącej form pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej uczniom, pomoc taka powinna być udzielona 165 uczniom (z uwzględnieniem dla części więcej niż jednej formy). W wyniku analizy dokumentacji 15 uczniów stwierdzono, że Szkoła każdorazowo zapewniła pomoc psychologiczno-pedagogiczną, a odstąpiono od jej udzielenia w sytuacjach pisemnej rezygnacji rodziców. [dowód: akta kontroli str. 1000 i 1002-1003]

W Szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczną udzielono w latach szkolnych 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016, w poniższych formach, odpowiednio następującej liczbie uczniów: zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze (54, 72, 53), zajęcia rozwijające uzdolnienia (11, 7, 5), zajęcia specjalistyczne (78, 75, 61), w tym korekcyjno-kompensacyjne (53, 52, 44),

logopedyczne (9, 15, 11) oraz socjoterapeutyczne (15, 8, 6). W Szkole nie funkcjonowały klasy terapeutyczne. Ponadto w warsztatach uczestniczyła odpowiednio następująca liczba uczniów: 90, 107 oraz 99, a także udzielono następującej liczby porad i konsultacji: 2013/2014 – 90, 2014/2015 – 107, 2015/2016 – 99. Dla rodziców uczniów i nauczycieli w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zorganizowano w poszczególnych latach następującą liczbę porad, konsultacji, warsztatów i szkoleń: 2013/2014 – 180, 2014/2015 – 214, 2015/2016 – 198. Zasady udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej były zgodne z warunkami określonymi w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach⁶. [dowód: akta kontroli str. 1003]

W latach szkolnych 2014/2015 i 2015/2016 ogółem 104 uczniów Szkoły posiadało opinie z poradni psychologiczno-pedagogicznej. Szkoła udzieliła tym uczniom pomocy w formie zajęć: rozwijających uzdolnienia, dydaktyczno-wyrównawczych oraz specjalistycznych (korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych oraz rewalidacyjnych). W przypadku pisemnej rezygnacji przez rodziców z udzielenia pomocy, uczniom nie została ona udzielona. [dowód: akta kontroli str. 1009-1022]

W poszczególnych latach uczniowie z trudnościami w nauce otrzymali indywidualnie wsparcie w formie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, socjoterapeutycznych, logopedycznych, rewalidacyjnych oraz korekcyjno-kompensacyjnych. Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze dla uczniów klas I – III obejmowały edukację polonistyczną oraz edukację matematyczną w wymiarze 1-4 godzin tygodniowo, a także w latach 2013/2014 – 2015/2016 język angielski w wymiarze 1–2 godzin. Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze dla uczniów klas I – IV obejmowały język polski (1-3 godziny), matematykę (1-4 godziny), język angielski (1–3 godziny), zajęcia komputerowe (1–2 godziny) oraz w roku szkolnym 2013/2014 informatykę (1 godzina – klasy VI). Tygodniowy wymiar zajęć socjoterapeutycznych wyniósł 2 godziny, logopedycznych 2–6 godzin, rewalidacyjnych 12–20 godzin, natomiast korekcyjno-kompensacyjnych 12–13 godzin. [dowód: akta kontroli str. 1005-1008]

W roku szkolnym 2013/2014 wszyscy uczniowie Szkoły otrzymali promocję do następnej klasy. Na wnioski rodziców, w roku szkolnym 2014/2015 jeden uczeń, a w roku szkolnym 2015/2016 dwóch uczniów nie otrzymało promocji do następnej klasy. Uczeń który w roku szkolnym 2014/2015 nie otrzymał promocji do następnej klasy (uczeń klasy I), otrzymał ze strony Szkoły za zgodą rodziców pomoc w formie zajęć: dydaktyczno-wyrównawczych (2 godziny tygodniowo), korekcyjno-kompensacyjnych (1 godzina tygodniowo) oraz logopedycznych (1 godzina tygodniowo). W roku 2013/2014 oraz 2015/2016 jeden uczeń powtarzał klasę. W latach 2013/2014 – 2015/2016 dokonano klasyfikacji wszystkich uczniów Szkoły, nie wystąpiła sytuacja rezygnacji z nauki w Szkole oraz przeprowadzenia egzaminu poprawkowego. [dowód: akta kontroli str. 1023 i 1054]

W statutach Szkoły podano, że *Szkoła otacza opieką uczniów zdolnych. W szczególności:*

- 1). umożliwia uczniom wybitnie zdolnym realizację indywidualnego programu lub toku nauki zgodnie z odrębnymi przepisami;
- 2). organizuje zajęcia wspierające uczniów do konkursów;
- 3). organizuje wewnętrzne konkursy wiedzy dla uczniów Szkoły;
- 4). stosuje motywacyjny system nagradzania uczniów osiągających wybitne sukcesy.

[dowód: akta kontroli str. 105, 138, 172, 208]

W poszczególnych latach liczba uczniów Szkoły ze średnią ocen 4,75 i powyżej lub wyróżnionych w klasach I-III wyniosła: 2013/2014 – 379 (48%), 2014/2015 – 415 (51%), 2015/2016 – 419 (51%). W Szkole organizowano zajęcia pozalekcyjne dla ogółu uczniów w celu rozwoju zainteresowań i zagospodarowania czasu wolnego, bez wyodrębnienia zajęć dla uczniów zdolnych. W ramach opieki nad szczególnie uzdolnionymi uczniami, nie organizowano dla nich indywidualnych programów nauczania lub toku nauki oraz odrębnych zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych, a także działań umożliwiających ukończenie szkoły

⁶ Dz. U. poz. 532.

przez tych uczniów w skróconym czasie. Była Dyrektor Szkoły Rena Jankowska wyjaśniła, że powyższa sytuacja wyniknęła z faktu, iż żaden rodzic szczególnie uzdolnionego ucznia nie wystąpił do Szkoły z wnioskiem o objęcie powyższą opieką jego dziecka. [dowód: akta kontroli str. 1028-1029 i 1055-1056]

Zgodnie z art. 1 pkt 6 i 15 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁷, system oświaty zapewnia opiekę nad uczniami szczególnie uzdolnionymi, poprzez umożliwianie realizowania indywidualnych programów nauczania oraz ukończenia szkoły każdego typu w skróconym czasie i warunki do rozwoju zainteresowań i uzdolnień uczniów przez organizowanie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych.

W latach szkolnych 2014/2015 i 2015/2016, uczniowie Szkoły nie otrzymali stypendium Ministra Edukacji Narodowej, Prezesa Rady Ministrów lub innego stypendium za wyniki w nauce lub osiągnięcia sportowe. Nie byli również laureatami olimpiad przedmiotowych na szczeblu wojewódzkim. W roku 2014/2015 uczniowie nie byli laureatami konkursów przedmiotowych na szczeblu wojewódzkim. Uczeń klasy VI w roku szkolnym 2015/2016 został laureatem wojewódzkiego konkursu języka angielskiego. [dowód: akta kontroli str. 1028]

W statutach Szkoły określono formy współpracy Szkoły z rodzicami uczniów, podając między innymi, że wychowawcy klas byli zobowiązani do przekazywania rodzicom podczas śródrocznych spotkań informacji o wynikach pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej. Wskazano w nich, że ze strony Szkoły jest udzielana rodzicom pomoc psychologiczno-pedagogiczna. W ramach pomocy skierowanej do rodziców, przewidziano między innymi prowadzenie edukacji prozdrowotnej i promocji zdrowia, wspieranie w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, umożliwianie rozwijania umiejętności wychowawczych. Według statutów Szkoły, pomoc psychologiczno-pedagogiczna powinna być zorganizowana w formie porad, konsultacji i warsztatów. W roku szkolnym 2013/2014 specjaliści ze Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Kielcach, we współpracy z pedagogiem szkolnym, przeprowadzili zajęcia warsztatowe w zakresie *wychowania bez klapsa* dla rodziców uczniów klasy III i oddziałów przedszkolnych, pedagog szkolny we współpracy z wychowawcami klas przeprowadził *wywiady pedagogizujące* dla rodziców uczniów klas IV w zakresie konfliktów w rodzinie i sposobów ich rozwiązywania oraz dla rodziców uczniów klas VI w zakresie problematyki narkotykowej. Ponadto pedagog szkolny we współpracy z wychowawcami przeprowadził dla rodziców uczniów klas II *pogadankę pedagogizującą* w zakresie komunikacji w rodzinie, jako formie zapobiegania zachowaniom problemowym u dzieci. W roku szkolnym 2014/2015 pedagog szkolny we współpracy z fundacją przeprowadził *wywiady pedagogizujące* dla rodziców uczniów klas VI w zakresie problematyki narkotykowej, a dla rodziców uczniów klas III we współpracy z wychowawcami – na temat *Elektroniczne media wyzwaniem dla rodzica XXI wieku*. W roku szkolnym 2015/2016 pedagog we współpracy z nauczycielami przeprowadził *wywiadówkę pedagogizującą* dla rodziców uczniów klas IV i VI w zakresie *stop uzależnień*. W poszczególnych latach szkolnych organizatorami spotkań z rodzicami uczniów byli również wychowawcy. W szczególności przeprowadzali wywiady, podczas których przedstawiali sprawy dotyczące zdrowia psychicznego oraz przeciwdziałania zaburzeniom psychicznym. Udzielane przez pedagoga porady i konsultacje były dokumentowane w dziennikach zajęć.

W poszczególnych latach, logopeda Miejskiego Zespołu Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Kielcach przeprowadził w klasach pierwszych przesiewowe badania logopedyczne, natomiast psycholog tej instytucji, prowadząc *punkt konsultacyjny dla rodziców i nauczycieli* pełnił dyżury, podczas których udzielano porad i konsultacji (rok szkolny 2013/2014 – 12 dyżurów, z porad skorzystało 29 nauczycieli i rodziców, rok szkolny 2014/2015 – 9 dyżurów, z porad skorzystało 25 nauczycieli i rodziców, rok szkolny 2015/2016 – 7 dyżurów, z porad skorzystało 25 nauczycieli i 22 rodziców). Psycholog przeprowadził: w roku szkolnym 2013/2014 – zajęcia integracyjne dla 99 uczniów w klasach II w zakresie poprawy relacji i komunikacji w grupie klasowej, zajęcia warsztatowe dla 127 uczniów klas IV w zakresie sposobów rozwiązywania konfliktów, w roku szkolnym

⁷ Dz. U. z 2015 r. poz. 2156, ze zm.

2014/2015 – zajęcia integracyjne dla 24 uczniów klasy I oraz zajęcia profilaktyczno-wychowawcze dla 22 uczniów klasy II na temat radzenia sobie z trudnościami w koncentracji uwagi, w roku szkolnym 2015/2016 – zajęcia integracyjne dla 24 uczniów klasy I oraz zajęcia profilaktyczno-wychowawcze dla 22 uczniów klasy II na temat radzenia sobie z trudnościami w koncentracji uwagi, prelekcje dla 22 rodziców uczniów klasy II na temat wspomagania procesów koncentracji uwagi. [dowód: akta kontroli str. 973-999 i 1003, 1009-1022, 1030-1034]

W roku szkolnym 2013/2014 we współpracy ze Świętokrzyskim Centrum Profilaktyki i Edukacji w Kielcach przeprowadzono zajęcia integracyjne dla uczniów klasy IV, we współpracy z ośrodkiem doradztwa metodycznego i doskonalenia nauczycieli zorganizowano radę szkoleniową, dotyczącą bezpiecznej szkoły dla nauczycieli w zakresie wspierania wychowawców klas oraz szkolenia: dla nauczycieli klas I-III i świetlicy szkolnej w zakresie pracy z uczniami najmłodszymi, dla nauczycieli klas IV-VI dot. konfliktów w szkole, dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, zjawisk agresji w szkole i pracy wychowawczej z klasą.

W roku szkolnym 2014/2015 we współpracy z fundacją przeprowadzono zajęcia warsztatowe dla uczniów klasy VI dotyczące decyzji życiowych, we współpracy z ośrodkiem doradztwa metodycznego i doskonalenia nauczycieli zorganizowano rady szkoleniowe dla nauczycieli, dotyczące pracy z uczniem niepełnosprawnym oraz pracy wychowawczej na terenie szkoły, a także szkolenie dla nauczycieli klas I-III i świetlicy szkolnej w zakresie sposobów na problemy z pamięcią, koncentracją i skupieniem uwagi.

W roku szkolnym 2015/2016 we współpracy ze Świętokrzyskim Centrum Profilaktyki i Edukacji w Kielcach przeprowadzono warsztatowe zajęcia integracyjno-profilaktyczne dla uczniów klasy III i klasy V, we współpracy z fundacją – zajęcia warsztatowe dla uczniów klasy V i VI dotyczące wartości kształtujących życie, we współpracy z centrum kształcenia ustawicznego – warsztaty oraz prelekcję dla uczniów klasy I i klasy II, w zakresie tolerancji, szacunku i bezpieczeństwa każdego dnia, we współpracy z biblioteką miejską – akcję edukacyjną połączoną z wystawami tematycznymi i zajęciami warsztatowymi dla uczniów klas I-VI w sprawach tolerancji, szacunku i bezpieczeństwa. [dowód: akta kontroli str. 973-999]

W roku szkolnym 2013/2014 Dyrektor Szkoły w ramach nadzoru pedagogicznego dokonała kontroli pracy pedagoga szkolnego. W sprawozdaniu z nadzoru wskazano na prawidłowe prowadzenie wymaganej dokumentacji oraz koordynację pracy w zakresie udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom i nauczycielom. [dowód: akta kontroli str. 477-541]

W toku kontroli dokonano oględzin pokoju pedagoga szkolnego, w wyniku których stwierdzono w szczególności, że karty indywidualne uczniów są zabezpieczone przed nieuprawnionym do nich dostępem poprzez przechowywanie ich w zamkniętych na klucz szafach oraz że w miejscu pracy pedagoga znajduje się literatura i prasa specjalistyczna, a także ulotki dotyczące miejsc, w których można uzyskać pomoc w sprawach przemocy. W toku oględzin pedagog szkolny [...] oświadczyła, że posiada dobre warunki do wykonywania obowiązków służbowych. [dowód: akta kontroli str. 1036]

Kuratorium Oświaty w Kielcach przeprowadziło w Szkole w lutym 2015 r. kontrolę w zakresie zgodności organizacji zajęć rewalidacyjnych z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym ze względu na niepełnosprawność. W wyniku kontroli zalecono opracowanie dla jednego ucznia indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego, uwzględniającego zalecenia zawarte w orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego oraz dostosowanego do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia. Zalecenie zostało zrealizowane. Ponadto w maju 2015 r. Kuratorium przeprowadziło kontrolę w zakresie prawidłowości prowadzonych przez Szkołę działań wychowawczych

⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1764) i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 922) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie danych osobowych. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

i zapobiegawczych wśród dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem, w wyniku której nie stwierdzono nieprawidłowości. [dowód: akta kontroli str. 815-836]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Szkoła współpracowała m.in. z Miejskim Zespołem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Kielcach w celu przeciwdziałania zaburzeniom psychicznym i ochronie zdrowia psychicznego. Wspierano uczniów mających trudności w uczeniu się. Pedagogowi szkolnemu zapewniono odpowiednie warunki pracy. Zasady udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej były zgodne z warunkami określonymi w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁹, wnioskuje o:

1. Opracowywanie programów profilaktycznych i wychowawczych z uwzględnieniem wskaźników pomiaru wyznaczonych celów, pozwalających na ocenę realizacji zaplanowanych działań.
2. Zapewnienie realizacji zajęć wymagających zwiększonej koncentracji uczniów przed piątą godziną lekcyjną.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, dnia listopada 2016 r.

Kontroler
Zbigniew Jurkowski
Specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach
Wicedyrektor
Tadeusz Mikołajewicz

⁹ Dz. U. z 2015 r. poz. 1096, ze zm.